

Wij Maastricht!

Terugblik College van B&W 2014 - 2017

Gemeente Maastricht

For English scan code

Groene Loper voor A2 Maastricht komt in zicht

April 2017 afsluiten tijdelijke weg: #WegSnelweg

En vervolgens ruim baan voor nieuwe centrum Maastricht-Oost.

Verkeerssysteem bijna afgerond

Na ingebruikname van de tunnel is 2017 ondermeer het jaar van de afbouw van het verkeerssysteem voor A2 Maastricht. Hoe zit het ook alweer?

Het Europaplein is nagenoeg afgebouwd. Bij Geusselt zijn de viaducten Noorderpoort-Noord en Noorderpoort-Zuid in gebruik genomen. Eind oktober is de herinrichting van de Viaductweg en de Terblijterweg afgerond. Dan volgen nog wat kleinere aanpassingen bij het Europaplein en het hele rijksverkeerssysteem voor A2 Maastricht is afgerond.

Veel aandacht gaat steeds uit naar de tunnel, maar voor een slimme oplossing heeft Avenue2 in 2009 een verkeerssysteem ontworpen over een lengte van 6 kilometer tussen Kruisdonk en Europaplein. Voor Kruisdonk zorgt de Nieuwe Limmelderweg naar het bedrijventerrein Beatrixhaven ervoor dat zware vrachtauto's niet meer door Maastricht of Meerssen hoeven. Bij Kruisdonk maken de weggebruikers vervolgens al een keuze of ze in de stad moeten zijn of via de tunnel richting Luik willen rijden. Bij Geusselt en Europaplein kan ook stadsverkeer in en uit de tunnel.

Parallel aan de afbouw van het verkeerssysteem, is Avenue2 begonnen met de inrichting van het openbaar gebied van de Groene Loper tussen Geusselt en Europaplein. Deze mijlpaal moet in de eerste helft van 2018 zijn afgerond.

Contouren in wording

De ingebruikname van de tunnel vorig jaar was een historisch moment. Maar het sluiten van de voormalige tijdelijke N2 tussen Europaplein en Geusselt was misschien nog meer bijzonder. Op 9 april was het bloedheet, terwijl we met zo'n 500 fietsers de weg terugveroverden op de auto's: #WegSnelweg. Je hoorde de vogels fluiten! Het constante geraas van auto's was verdwenen.

Inmiddels is het hele N2-tracé werkterrein. Avenue2 is bezig met de inrichting van het openbaar gebied. En er is nog veel te doen. Kabels en leidingen. Rioolwerkzaamheden. Asphaltwerkzaamheden. Kolken voor afwatering. Bestrating en trottoirbanden over ruim 2 kilometer. Nieuwe lichtmasten. Straks het aanbrengen van de GraviLyn, de nieuwe halfverharding voor het middenpad.

Gaandeweg krijgt de Groene Loper steeds meer vorm. Maastricht-Oost is volop in transitie. Maar dat gaat niet zonder slag of stoot. De nieuwe rotonde aan de Scharnerweg is in gebruik genomen.

Het oost-westverkeer heeft op deze plek weer ruim baan. Maar elders moeten nieuwe verbindingen nog worden gemaakt en zijn er regelmatig omleidingen. De werkzaamheden moeten in de eerste helft van 2018 zijn afgerond.

Passen en meten

De inrichting van het openbaar gebied is steeds passen en meten. Wanneer bouwer Avenue2 op de ene plek even niet verder kan, wordt meteen gekeken waar dat wel kan, zodat het werk niet stilstaagt. Daarom kan het zijn dat we pas kort van tevoren laten horen waar precies gewerkt wordt en wat daarvan te merken is. Dat is vervelend, maar helaas onvermijdelijk.

Blijf op de hoogte van onze werkzaamheden via: weekkrant VIA Maastricht, onze digitale voortgangsberichten, www.a2maastricht.nl, www.mijngroeneloper.nl, onze Twitteraccounts @a2_maastricht en @mijngroeneloper en de Facebookpagina van Mijn Groene Loper: facebook.com/mijngroeneloper.

Actualisatie stedenbouwkundig plan

A2 Maastricht is een totaalplan voor infrastructuur en stadsontwikkeling. Over een lengte van 2,7 kilometer is er ca. 100.000 m2 beschikbare oppervlakte voor vastgoedontwikkelingen op ruim 15 locaties. Het stedenbouwkundig plan uit 2009 voor nieuwbouw langs de Groene Loper wordt momenteel geactualiseerd.

Een vastgoedteam van Avenue2/Ballast Nedam Development, Projectbureau A2 Maastricht, gemeente Maastricht en West8 Urban Design & Landscape Architecture en Humblé Architecten werken uit wat het beste past bij Maastricht-Oost anno 2017. Het geactualiseerd stedenbouwkundig masterplan wordt naar verwachting eind 2017 vastgesteld. Tijdens dat traject zal Avenue2/Ballast Nedam Development een aantal voorlichtingsactiviteiten organiseren. Wij houden u op de hoogte.

Naast de voorbereidingen voor nieuwe woningen is er al volop actie langs de Groene Loper. Zoals de nieuwe winkels van Albert Heijn, Etos en Gall&Gall, het nieuwe Enexishuis, de restauratie van de Gemeenteflat, het nieuwe stadspark in wording tussen ANWB-flat en Torenflat en daaraan grenzend de nieuwe bistro On Top.

Impressie van wonen langs de Groene Loper.

**A2 MAASTRICHT
WE WERKEN DOOR IN 2017 EN 2018!**

Impressie van een nieuwe wijk bij het Europaplein.

Beste lezer,

'Wij Maastricht'. Het is de titel van de krant die nu voor u ligt. Want samen zijn wij Maastricht, maken wij Maastricht, houden wij onze stad leefbaar en sociaal voor iedereen die er woont, werkt en verblijft. Een sociaal en saamhorige stad, die zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als internationale universiteitsstad met een top leef-, werk- en verblijfsklimaat. Voor iedereen, met perspectieven voor iedere Maastrichtenaar. Van student tot senior, van sjeng tot expat.

'Wij Maastricht' is ook de titel van het coalitieakkoord dat gesloten werd in april 2014. Een politieke samenwerking tussen Seniorenpartij Maastricht, D66, SP, GroenLinks en VVD. Vier jaar lang werkten ze aan 'us Mestreech'. Zonder te bezuinigen op armoede en veiligheid, zonder lastenverhoging voor inwoners -behoudens de inflatie- is geïnvesteerd. Geïnvesteerd in stenen en mensen.

In economie en stadsontwikkeling, in veiligheid en leefbaarheid. Daarnaast is een van de grootste opdrachten voor gemeenten sinds de Tweede Wereldoorlog, de vanuit het Rijk overgehevelde taken Jeugdzorg, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet, in goede banen geleid.

In deze krant informeren we u over de ontwikkelingen in onze stad de afgelopen jaren. U treft interviews met collegeleden aan, foto's die de transitie van onze stad verbeelden en een infographic die de staat van onze stad anno 2017 vangt in een aantal cijfers. De krant sluit af met een toekomstperspectief geschetst door filosoof Govert Derix en een cartoon van Ruben L. Oppenheimer.

Zienderogen verandert onze stad. Universiteitsstad Maastricht groeit en verjongt. De internationalisering en de kenniseconomie krijgen steeds meer vorm. De werkloosheid zit op een historisch laag niveau. We zien nieuwe vormen van stadsontwikkeling. De veiligheid is toegenomen. Zijn we dan klaar? Nee, vanzelfsprekend niet. Voor de komende jaren liggen er nog genoeg opdrachten

Wij Maastricht! Veer Mestreech! We Maastricht!

en ambities om onze stad nog beter te maken, nog verder te brengen.

Dat lukt niet zonder samenwerking. De overheid kan het niet langer alleen. Samen, met vereende krachten is er de afgelopen jaren gewerkt aan onze stad. Er zijn duurzame partnerschappen gevormd met het onderwijs, bedrijfsleven, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, provincie, omliggende gemeenten en de grensregio. Die samenwerking is nodig, ook in de toekomst. Maar bovenal bent u degene die Maastricht maakt tot deze unieke stad en gemeenschap.

College van B&W

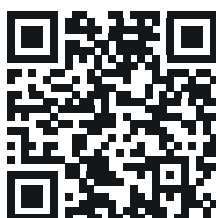

Deze krant online lezen?

Kijk op www.themanieuws.nl! Deze online versie van de krant maakt het mogelijk de berichten via social media te delen en linkt u door naar interessante websites. Ga direct naar de uitgave door de QR-code te scannen.

 Nederlandse versie

 English version

Colofon

Uitgave
Verzorgd door
Concept en vormgeving
Redactie
Fotografie

Drukwerk
Oplage

gemeente Maastricht, www.gemeentemaastricht.nl, T: 14 043
ETT Media, www.ettmedia.nl, T: 050 313 76 00, @ETTMedia
ETT Media, Skitter en gemeente Maastricht
gemeente Maastricht
Jonathan Vos, Aron Nijs, Annemarie Mans, Philip Driessen,
Fred Berghmans, Jean-Pierre Geusens e.a.
Hoekstra Krantendruk Emmeloord
62.275 exemplaren

Online uitgave op www.themanieuws.nl

Overname van artikelen is alleen toegestaan mits de gemeente Maastricht hier toestemming voor heeft gegeven. ETT Media en de gemeente Maastricht zijn niet aansprakelijk voor fouten en/of omissies in deze krant.

ETT Media

Warmte

van Maastricht voor Maastricht

Energieleverancier Ennatuurlijk brengt duurzame warmte dichtbij. Ook in uw gemeente. Misschien voelen straks nog meer inwoners, ondernemers en studenten – letterlijk en figuurlijk – de warmte van Maastricht. Wij geloven dat ook zij hun kraanwater en huizen of werkruimtes kunnen verwarmen met duurzame warmte uit de buurt.

Restwarmte van Sappi

Bij papierfabriek Sappi komt enorm veel restwarmte vrij. De gemeente, Sappi en Ennatuurlijk zetten deze warmte in voor de verwarming van handelspanden, woningen en het stadskantoor. Maar er is nog warmte over. En die brengen we graag naar onder meer universiteitsgebouwen en de binnenstad. Warmte van Maastricht voor Maastricht dus!

Werklust, geloof en een tikje lef

In de binnenstad van Maastricht komen een bruisende historie en vooruitstrevend ondernemerschap samen. Dat vraagt lef, geloof en werklust, ook voor de uitbreidingsplannen van het warmtenet. We bevinden ons in een monumentale binnenstad en verwachten archeologische vondsten te doen. Een bijzonder en prestigieus project in Nederland! We stropen dan ook collectief de mouwen op om duurzaam wonen en werken in Maastricht uit te breiden.

ennatuurlijk.nl

Voordelen van duurzame warmte

- Relatief eenvoudige overstap vanaf aardgas
- Sprong van twee energielabels
- Waardestijging pand
- Grote slagkracht door één warmtebron i.p.v. duizenden bronnen

Duurzaam verwarmen iets voor u?

Benieuwd naar de kansen voor uw zakelijke pand of nieuwbouwproject? Mireille Jongen, salesmanager bij Ennatuurlijk, hoort graag van u via 06-21847544 of mireille.jongen@ennatuurlijk.nl. Gaat het om een woning? Dan staat onze klantenservice voor u klaar: 085-2734567 of klantenservice@ennatuurlijk.nl.

Hoe duurzaam is dat dan?

Met elke woning die we aansluiten op het warmtenet besparen we 2250 kilo CO₂. Met een uitbreiding van het huidige warmtenet kunnen we tot wel 20 procent van de CO₂-reductiedoelstelling van de gemeente Maastricht behalen.

ennatuurlijk

maakt
energie
lokaal

Stichting WonenPlus

'Leven in mijn omgeving'

Graag draagt Stichting WonenPlus bij aan het vervolmaken van deze Maastrichtse Programmakrant waarin gemeentelijke beleidsthema's aan de orde komen.'

Stichting WonenPlus levert professionals in ondersteuning op het gebied van wonen, werken/dagbesteding en leven. Stichting WonenPlus is actief in de provincie Limburg. Zij ondersteunt mensen met een verstandelijke en/of psychiatrische beperking of een combinatie daarvan.

Maar het is wel cliëntengeld.....

Deze reactie, dat de kosten voor deze advertentie eigenlijk wel 'cliëntengeld' is, is geen vreemde binnen de organisatie. De organisatie heeft een continue kritische kijk op inkomsten en uitgaven en levert een uitstekende kwaliteit van zowel intramurale, extramurale, ambulante begeleiding en dagbesteding. WonenPlus voldoet aan alle door zorgkantoren en gemeenten vereiste certificeringen en voorwaarden om (woon)begeleiding en dagbesteding te mogen en kunnen leveren en werkt uitsluitend met gekwalificeerde medewerkers. Bij elke uitgave

of investering vragen de betrokkenen zich als vanzelfsprekend af wat de cliënt daar beter van wordt?

Participatiemaatschappij

In 2016 gaf de Koning in de troonrede aan dat Nederland naar een participatiemaatschappij toe moet. Met deze oproep was de koning in ieder geval niet de eerste. WonenPlus werkt hier, met maximaal vijf bewoners per woonhuis, al jaren aan. Cliënten participeren binnen de maatschappij en de maatschappij schept mogelijkheden voor de cliënten. Locatie Pieterke, gelegen in het buurtdorp Eijsden, is hiervan een sprankelend en sprekend voorbeeld. Evenzo op locaties in andere steden en dorpen in de provincie waar met inwoners, gemeenten, woningcorporaties en collega(zorg) instellingen wordt samengewerkt.

Alleen (nog) niet in Maastricht

Alleen in Maastricht levert WonenPlus binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) nog geen ondersteuning en begeleiding in welke vorm dan ook. Ongetwijfeld zijn er ook binnen de gemeente Maastricht mensen met een hulpvraag

waarop (nog) geen sluitend antwoord gegeven is. WonenPlus zoekt samen met de hulpvrager naar de (zo veel mogelijk) passende antwoorden op de vraag. Garantie, dat wij één, twee, drie het juiste antwoord hebben, geven wij niet.

Wel garandeert WonenPlus dat het samen met de hulpvrager serieus en optimaal zoekt naar het meest passende antwoord, waarbij de hulpvrager in ieder geval regie over eigen leven blijft houden, zelf keuzes maakt en als volwaardig burger gezien wordt.

En als de cliënt in Maastricht er dan ook nog beter van wordt is het 'cliëntengeld' voor deze advertentie in ieder geval goed besteed!

Voor vragen, ideeën of anderszins:
website: www.wonenplus.nu
e-mail: info@wonenplus.nu

Stichting WonenPlus
Rijksweg-Zuid 170
6161BV Geleen 046-4008082

‘We kunnen meer halen uit samenwerking’

Als burgemeester heeft Annemarie Penn-te Strake een bijzondere rol in het college. Ze zit nog (minimaal) vier jaar aan het hoofd van de collegetafel en blikt daarom graag vooruit naar de toekomst van ‘haar’ Maastricht. Maar dat gaat uiteraard niet zonder terugblik op de huidige coalitieperiode. “Als burgermoeder wil ik meer doen voor kansarme kinderen.”

Ze zit met veel plezier de wekelijkse collegevergaderingen voor. “Natuurlijk is er af en toe een stevige discussie, en dat moet ook vooral zo blijven”, zegt burgemeester Annemarie Penn-te Strake. “Zo lang het maar in een goede sfeer gebeurt. Gelukkig was dat de afgelopen jaren het geval. De wethouders waarderen elkaar en respecteren elkaars positie. Bovendien hebben ze mij prima opgevangen.” Op 1 juli 2015 trad ze aan. Gepokt en gemazeld, maar niet in het politieke métier. “Dat was natuurlijk wennen, maar het heeft ook zijn voordelen merk ik. Ik stel soms net iets andere vragen, juist vanwege die andere achtergrond.”

Burgemeester Sjraar Cox gemeente Sittard-Geleen over regionale samenwerking:

“Het is essentieel om op Zuid-Limburgse schaal met elkaar samen te werken. De burgemeesters van de 18 gemeenten in Zuid-Limburg zoeken elkaar dan ook met grote regelmaat op. Wanneer we een vuist willen maken, bijvoorbeeld in de richting van Den Haag, dan helpt het als we namens 600.000 inwoners kunnen handelen in plaats van enkel namens het aantal eigen inwoners.”

Trots

Maastricht staat er goed op, constateert Penn-te Strake ruim twee jaar na haar entree in het Stadhuis. “We kennen een mooie geschiedenis, maar een minstens zo mooie toekomst. We mogen heel trots zijn op onze stad.” De burgemeester somt op: “De werkloosheid is gedaald, veiligheid gaat steeds beter, de economie gaat goed en we kennen succesvolle evenementen. In het vluchtelingen-dossier hebben we als stad bovendien ons sociale hart getoond en hebben we een existentiële bijdrage geleverd aan de vluchtelingen-crisis, daar ben ik trots op.” Toch zijn er uiteraard ook zorgen. Vooral de armoede in de stad gaat burgermoeder Penn-te Strake aan het hart. “Het kan niet dat in een stad als de onze zo veel mensen in armoede leven. Daar moeten we echt steviger werk van gaan maken. Op alle dossiers, bij alle bestuurders, want armoede raakt alle portefeuilles.” Penn-te Strake wil dat het stadsbestuur effectiever wordt in het bestrijden van armoede.

“Als burgermoeder maak ik me bovendien zorgen over kansarme kinderen. Daar kan vanuit verschillende portefeuilles naar worden gekeken: veiligheid, armoede, onderwijs, zorg. Dat moeten we ook vooral doen. Een gezamenlijke aanpak.”

Onder druk

Op het gebied van veiligheid, de portefeuille die de burgemeester zelf beheert, baart de beschikbare politiecapaciteit Penn-te Strake zorgen. “We moeten nu al gevoelige

Joop Praster bewoner (meer dan 50 jaar) van Wittevrouwenveld, over veiligheid:

“Sinds drie jaar lopen zes inwoners van Wittevrouwenveld, zogenaamde bewonerskrachten, vrijwillig rondes door de wijk. Door onze aanwezigheid kunnen bewoners ons aanspreken en hun zorgen of meldingen met ons delen. Wij zorgen dan samen met de wijkagent, de gemeente en de woningcorporatie dat die meldingen ook snel worden opgepakt: en dat werkt! Het gaat echt beter met de wijk, er is minder zwerfafval en meldingen worden opgevolgd.”

keuzes maken, maar we moeten wel waar kunnen maken wat we afspreken. Den Haag moet met een oplossing komen, anders ontstaan er grote problemen.” Ook moeten er volgens de burgemeester stappen worden gezet op het gebied van samenwerking. “Grensoverschrijdend en binnen Limburg. Welke kansen zijn er, en benutten we die ook? Ik denk dat het antwoord nu te vaak ‘nee’ is. We kunnen meer halen uit samenwerking. Aan de andere kant is dat vooral bestuurlijk gedacht. Onze inwoners gaan gewoon winkelen in Aken en tanken in Lanaken. Zij denken al zonder grenzen. Dat moet bestuurlijk navolging krijgen. Ook binnen Zuid-Limburg. Willen we echt meepraten, moeten we dat doen vanuit een regio met 600.000 Zuid-Limburgers.” De burgemeester kondigt tot slot aan dat ze estafettegesprekken gaat houden met mensen in de stad. De gesprekspartner mag een volgend iemand aanwijzen met wie de burgemeester om tafel kan. “Daar verheug ik me op. Ik wil in contact komen met zo veel mogelijk Maastrichtenaars. De mooie verhalen horen over de vele initiatieven die er al zijn in de buurt, maar ook een luisterend oor bieden aan hen die het moeilijk hebben. Iedereen moet zich verbonden voelen met de stad.”

Pascal Pechholt, voorlichter bij het Grensinformatiepunt, over de Euregio:

“Door grensoverschrijdend samen te werken met onze buurlanden creëren we een grotere en mooiere leefomgeving en een veel betere arbeidsmarkt. Een win-winsituatie voor iedereen.”

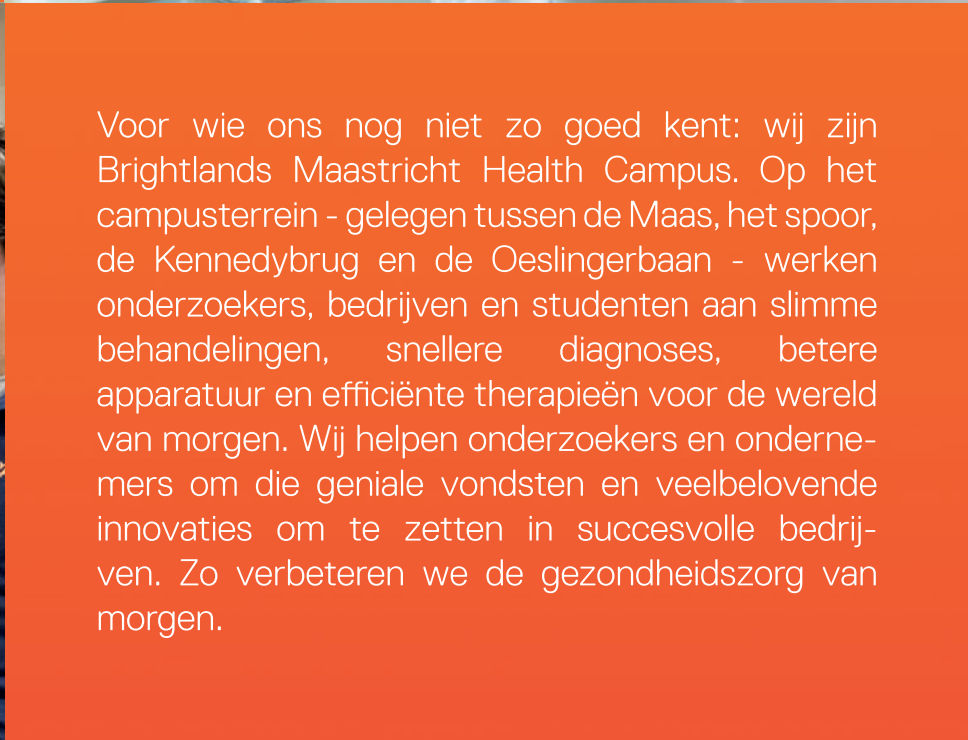
Brightlands Maastricht Health Campus

Wat hebben Minckeleers, de 'Aw Brök', Brightlands Maastricht Health Campus, het Vrijthof, de bourgondische sfeer, Beppie en de Maas met elkaar gemeen? Maastricht is er trots op! Steeds vaker wordt ook onze naam genoemd in de 'trots op' en 'typisch Maastricht' lijstjes. In een paar jaar tijd hebben we een goede reputatie opgebouwd bij onderzoekers, bij ondernemers én bij de inwoners van Maastricht. En daar zijn wij dan weer trots op!

Voor wie ons nog niet zo goed kent: wij zijn Brightlands Maastricht Health Campus. Op het campusterrein - gelegen tussen de Maas, het spoor, de Kennedybrug en de Oeslingerbaan - werken onderzoekers, bedrijven en studenten aan slimme behandelingen, snellere diagnoses, betere apparatuur en efficiënte therapieën voor de wereld van morgen. Wij helpen onderzoekers en ondernemers om die geniale vondsten en veelbelovende innovaties om te zetten in succesvolle bedrijven. Zo verbeteren we de gezondheidszorg van morgen.

Tegelijkertijd zorgen we daarmee voor een groeiende werkgelegenheid. Dat medisch apparaat bijvoorbeeld dat hier is bedacht, moet uiteindelijk gemaakt/gedemonstreerd/verkocht/vervoerd/geïnstalleerd en onderhouden worden. Samen met Maastricht University, Maastricht UMC+, het bedrijfsleven, Provincie Limburg en Gemeente Maastricht werken wij aan Brightlands Maastricht Health Campus. Onder deze naam vertellen we over de hele wereld dat je goede ideeën om de gezondheidszorg te verbeteren, hier - in Maastricht - daadwerkelijk kunt realiseren.

720.000 m²

73 bedrijven

9.174 medewerkers

6.608 studenten

5
3
3
2
2
1
1
1
1
1
1

Knowledge crossing borders

André Willems, wethouder Sociale Zaken, Ouderenbeleid, Stadsbeheer en Sport&Recreatie

‘Stappen gezet maar armoede blijft een zorg’

Het gaat wellicht wat ver om van een duowethouderschap te spreken, maar feit is dat André Willems en Jim Janssen de afgelopen vier jaar gezamenlijk de stad dienden als wethouders voor de Seniorenpartij. Ze blikken dan ook samen terug op de coalitieperiode 2014-2018. “Er is heel wat in gang gezet, maar er is ook nog veel werk te doen.”

Jim Janssen schuift in kostuum aan bij het interview. André Willems doet dat iets luchtiger gekleed. Het is juli 2017, de laatste maanden van vervanger Janssen. Hij verving zijn Seniorenpartij-kompaan bijna een jaar. Willems onderging een zware medische ingreep en doorliep daarna een stevige revalidatie. Inmiddels is hij weer helemaal fit. “Ik heb er zin in”, kondigt hij aan. “Janssen kweet zich met verve van zijn taak”, wil ook Willems nog even benadrukken. “Hij heeft het ingezet beleid prima voortgezet en alle voornemens uitgevoerd.” Janssen wil van geen complimenten weten. “Ik heb het graag gedaan. Als je voor Maastricht aan de slag kunt, is dat altijd mooi, zelfs al is het maar tijdelijk.” Willems, en dus ook Janssen, beheerde de portefeuille Sociale Zaken, Ouderenbeleid, Stadsbeheer en Sport&Recreatie. Sociale Zaken was veruit het meest complexe deel, beamen beiden. “Wij zijn verantwoordelijk voor de participatiewet en armoedebeleid. Die hangen met elkaar samen. Want mensen naar werk leiden, is nog altijd de kortste weg uit de armoede. Maar helaas is het

Harrie Beaumont
voorzitter stichting Stille Armen
over armoede:

“Om armoede in de kern te bestrijden zijn volgens mij vier zaken essentieel, waar ook de overheid een rol bij moet pakken: het terugdringen van de oorzaak van de schulden, het stimuleren van scholing en opleiding van kinderen in armoede, het stimuleren van sportdeelname voor deze groep en het verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende organisaties. De gemeente geeft weliswaar aan hier voorstander van te zijn, maar het blijft te vaak bij bijeenkomsten en vergaderen.”

zo eenvoudig niet. Daarom zijn er bijvoorbeeld speciale projecten opgestart om bepaalde doelgroepen (jongeren, 45-plussers en arbeidsbeperkten) naar werk toe te leiden.” Armoede is en blijft het grootste probleem in Maastricht, wat Willems en Janssen betreft. “16 procent van de Maastrichtse bevolking in de armoede is gewoon veel te veel. Daar gaan we nog meer werk van maken.”

Werk aan de winkel

Janssen vult aan dat er wel al stevige stappen zijn gezet binnen het armoedebeleid. Het versoepelen van regelingen, meer geld voor kinderen in armoede, versterking preventie, het stimuleren van het gebruik van minima-regelingen, somt hij op. “Maar André heeft gelijk: er is nu, ondanks de aantrekkende economie, geen welvaart en welzijn voor iedereen. Dat moet anders.” Toch is er ook tevredenheid over de participatiewet en de andere

twee decentralisaties (Jeugdzorg en WMO) die vanuit het Rijk werden opgelegd. “We hebben ons er goed doorheen geslagen”, stelt Willems. “Maar we zijn er nog lang niet.” Dat geldt ook voor de andere beleidsterreinen. Voor ouderen zijn diverse initiatieven opgestart als de Week van de Ouderen. Willems: “Je ziet dat die week diverse activiteiten heeft opgeleverd die door het jaar heen worden gehouden. Prijzenswaardig.” Op sportgebied werden diverse sportparken vernieuwd, werd de nieuwe Geusselt Sporthal geopend en nadert het Bouldrôme voltooiing. Janssen: “Daarbij zijn we aan de slag gegaan met een eerlijkere en simpelere tarievenstructuur. 97 procent van de tarieven voor de buitensport wordt gesubsidieerd.” Willems vult aan: “Daarom is het me te gemakkelijk als verenigingen alleen maar naar de gemeente wijzen. Deze stad investeert volop in sport. Zo is de Ironman al sinds de eerste editie in

Anita Bastiaans
initiatiefnemer ‘ontmoet- en ontwikkelplek’
Athos, over participatie:

“Om mensen naar werk te kunnen begeleiden, moet je de mensen wel goed kennen. Zo is het hebben van korte lijnen met de consultants van onder andere Sociale Zaken zeer belangrijk voor onze deelnemers die werk aanbieden. Denk in mensen en niet in functies. Dit vergt maatwerk, lef en regelruimte en echte samenwerking tussen betrokken partijen.”

Bert Kersten
voorzitter MVV, over sport:

“Sporten is ontzettend belangrijk. Voor je gezondheid, voor je zelfvertrouwen, voor je algehele gevoel. De gemeente Maastricht investeert gelukkig volop in sport. Maar: het kan nooit genoeg zijn. Er worden in Maastricht stappen gezet, maar het mag best nog een tandje meer. Want gezond leven en goed sporten, betaalt zich terug op later leeftijd.”

2015 niet meer weg te denken en zijn we ook volop bezig met sporten in de openbare ruimte.”

Afvalloos

Op het gebied van Stadsbeheer worden stappen gezet om Maastricht in 2030 afvalloos te maken. Zo is de samenwerking met buurgemeenten Valkenburg en Meerssen geïntensiveerd en worden in drie buurten proeven gedaan met een andere manier van inzamelen. “We bekijken waar zo veel mogelijk voordelen voor onze inwoners te halen zijn. En dat gekoppeld aan een betere en efficiëntere inzameling”, zegt Janssen. Maastricht opende daarvoor onder meer het nieuwe milieupark Het Rondeel. Op de milieuperrons worden meer middelen ingezet om afvaldump tegen te gaan. “Dat blijft ons echt een doorn in het oog”, zegt Willems. “De dumpproblemen op 17 van de 44 milieuperrons kosten ons jaarlijks tonnen. Dat geld kunnen we echt beter besteden. Maar daar hebben we onze inwoners dus voor nodig.”

Het nieuwe milieupark Het Rondeel opende in april de deuren.

DE TOEKOMST IS VAN ONZE JEUGD

GEZOCHT!

Maastrichtenaren met:

- energie om mee te denken over het onderwijs van de toekomst
- een positief kritische blik

Ons onderwijs blijft in beweging. Denk jij mee?
Ik nodig je van harte uit.

GUIDO BECKERS

Voorzitter Centrale Directie LVO Maastricht • g.beckers@lvomaastricht.nl

WWW.LVOMAASTRICHT.NL

Wat we doen,
doen we samen
met jou.

SJSJ Ambulant

Het is belangrijk om te werken aan de toekomst en aan de tijd na SJSJ. De stap van de veilige SJSJ- omgeving, terug naar de buitenwereld, is voor veel jongeren erg groot. Een zachte landing is dan heel belangrijk. Met SJSJ Ambulant werken we aan deze zachte landing. We ondersteunen de jongeren en hun ouders of verzorgers thuis en werken samen aan een duurzame toekomst.

Het ambulante traject van SJSJ is voor alle jongeren met complexe gedragsproblemen toegankelijk. Ook zonder eerder intern traject bij SJSJ. Heeft u een zorg-/begeleidingsvraag over een jongere? Neem dan contact met ons op. Wij denken graag met u mee.

Voor meer zorg
dan anderen kunnen
bieden: SJSJ

Samen met jou

SJSJ biedt de meest specialistische jeugdzorg in Zuid Nederland. Wij staan klaar voor jongeren met complexe gedragsproblemen, al dan niet in combinatie met psychiatrische problematieken of een licht verstandelijke beperking.

Onze medewerkers zien deze jongeren niet als probleemjongeren maar gaan samen met hen op zoek naar de mogelijkheden en dingen die wél goed gaan en die wél kunnen. Jongeren worden bij ons geplaatst via een kinderrechter.

Jongeren ervaren SJSJ als een veilige omgeving. Medewerkers werken met een grote betrokkenheid samen met de jongeren. Wij betrekken ouders nauw bij het traject van hun kind. Bij SJSJ wordt de zelfstandigheid van jongeren geleidelijk opgebouwd en leren de jongeren van hun (succes)ervaringen. Want ook in probleemsituaties is veel mogelijk. De medewerkers van SJSJ staan klaar voor de jongeren én voor de mensen om hen heen.

Meer informatie?
Kijk op: www.sjsj.nl

Pater Kustersweg 8
6267 NL Cadier en Keer
043 4077150
info@sjsj.nl

Onderdeel van SJSJ

‘We kunnen verder bouwen en dat moet ook’

Mieke Damsma is bezig aan haar laatste weken in het Maastrichtse Stadhuis. Na bijna acht jaar stopt ze als wethouder om burgemeester te worden van Midden-Drenthe. “Een periode van moeilijke beslissingen, nieuw beleid zaaien en gelukkig ook successen oogsten. Ik hoop dat het nieuwe college doorgaat op de ingeslagen weg.”

Vanuit de hoek van de kamer kijkt Hans van Mierlo op het bureau van Mieke Damsma. De foto van de D66-coryfee siert al jaren de kamer van de wethouder. Van Mierlo is het voorbeeld voor Damsma. Ze heeft geprobeerd in zijn D66-stijl haar portefeuille vorm te geven in de afgelopen acht jaar. Damsma kijkt tevreden terug. “De eerste vier jaar was het vooral leren. Het eigen maken en op orde krijgen van de portefeuille, en zo nu en dan al een eigen kleur geven. De afgelopen vier jaar heb ik dat verder uitgebreid, en heb ik gelukkig ook kunnen oogsten.” Damsma kende een “pittige portefeuille”, zo zegt ze zelf, met onder meer cultuur, jeugdzorg, onderwijs en Student&Stad. Vooral op het gebied van cultuur oogste ze meer dan eens storm. “We moeten niet vergeten dat ik van start ging met een bezuinigingsopgave. Natuurlijk is dat geen leuke boodschap, en was het ook alles behalve een fijne introductie. Maar het is wel gelukt, na intensieve gesprekken met het cultuurveld en de stad. We hebben ondanks de bezuinigingen nieuwe mogelijkheden op cultureel gebied weten te bieden. Dus ik hoop dat in de volgende bestuursperiode cultuur prominent op de agenda blijft staan en meer structureel geld beschikbaar komt.”

Guido Beckers
voorzitter centrale directie LVO Maastricht,
over onderwijs:

“Het is onze ambitie om vorm te geven aan uitstekend voortgezet onderwijs in Maastricht voor de komende decennia. Een goede relatie en intensieve samenwerking met de gemeente is daarbij van het grootste belang. Opvattingen en belangen kunnen echter soms uiteenlopen en dat kan leiden tot stevige meningsverschillen en discussies. Voor wethouder Damsma staat echter altijd het in stand houden van een goede relatie voorop. In het belang van de leerling, die voor haar steeds met stip op de eerste plaats komt.”

Inhoud

Binnen het onderwijs kregen de integrale kindcentra vorm. Niet meer sec een school, maar opvang voor het kind de hele dag, met daarin ruimte voor onder meer onderwijs, sport en cultuur. Ook werden kinderopvang en peuterspeelzalen geharmoniseerd. “Ik ben gelukkig niet de wethouder geweest van alleen de schoolgebouwen. Het gaat om de inhoud, en dan is het altijd laveren tussen critici, belanghebbenden, de raad en de schoolbesturen. Dat zijn soms stevige discussies ook rond bijvoorbeeld het LVO. Maar de kwaliteit van het onderwijs staat altijd voor-

op. Binnen de jeugdzorg was het vooral worstelen met de rijkskorting op het budget. Niet makkelijk”, geeft Damsma toe. “Zeker niet omdat er samengewerkt wordt met heel Zuid-Limburg. Iedereen heeft zijn eigen aandachtspunten, natuurlijk. Maar al met al hebben we samen dezelfde koers gehouden en gelooft nog altijd iedereen in de gedachte dat we moeten inzetten op vroegsignalering en daarna het bieden van steun dicht bij huis of het liefst in de eigen omgeving. Dan kunnen we jongeren en hun gezinnen het best bedienen.”

Wim Smeets
directeur Muziekgieterij, over cultuur:

“De afgelopen 3 jaren is de eerste serieuze bouwsteen neergezet om te komen tot een gezond en volwaardig poppodium in de stad. De Muziekgieterij krijgt een kleine zaal voor 350 bezoekers, een zaal voor 1100 bezoekers, repetitieruimtes en een studio. De stad zet hiermee een fantastische ambitie neer.”

Student&Stad was het nieuwe onderdeel in de portefeuille van Damsma. Sterker nog: ze was de eerste wethouder in Maastricht die studentenbeleid als apart deel van de portefeuille invulde. “Alleen dat al werd erg gewaardeerd door Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool”, blikt Damsma terug. “We hebben laten zien dat we studentenbeleid

Drs. Paulien Kuipers
directeur Stichting Kinderleven,
over jeugdbeleid:

“Met het begrip vroegsignalering als sleutelwoord heeft de gemeente Maastricht de visie dat er veel meer aandacht voor ouders met hun jonge kind mag komen, van harte ondersteund. Dankzij de gemeentelijke subsidiëring van de projecten van Kinderleven met de JeugdGezondheidsZorg krijgen nu alle Limburgse ouders optimale steun bij het opbouwen van een goede band met hun baby.”

serius nemen. En er zijn ook serieuze projecten opgepakt: de International Students Club, het keurmerk Veilig Wonen, de website My Maastricht. Nu nog structureel budget vrijmaken voor Student&Stad.” Het is een van de zaken die Damsma wil meegeven aan een nieuwe coalitie.

Ook op Euregionaal gebied en binnen de samenwerking met Sittard-Geleen en Heerlen en het Heuvelland zou meer moeten gebeuren. “Maar al met al kijk ik tevreden terug. Ik hoop dan ook dat het nieuwe college doorgaat op de ingeslagen weg, waarbij de inhoud leidend moet blijven. Maar het moet ook meer zijn dan alleen op de winkel passen. Ze kunnen letterlijk en figuurlijk verder bouwen op wat nu is opgebouwd. Dat is ook een uitdaging. Maastricht is niet af.”

‘De Geluksvogel’ in Nazareth. Een mooi voorbeeld van een integraal kindcentrum, waarin basisonderwijs en voor- en naschoolse opvang in een gebouw zijn verenigd. Het gebouw biedt ook ruimte aan sociale activiteiten in de wijk.

Staat van de stad.

Hoe gaat het met Maastricht?

ALGEMENE INKOMSTEN EN UITGAVEN

Lastenladder
100.000+ gemeenten

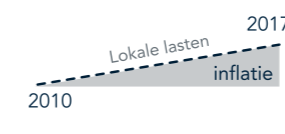
Plaats 19 van de 38 grote gemeenten (plaats 1 = laagste lasten)

Maastricht: financieel gezonde gemeente

Weerstandsvermogen binnen norm rijksoverheid Begroten en Verantwoord

Lasten ondernemers en bedrijven niet verhoogd

behoudens inflatie

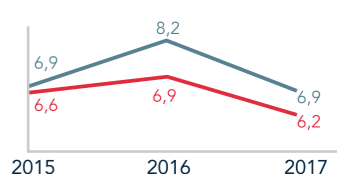
Woonlasten 2017
Maastricht / 100.000+ gemeenten

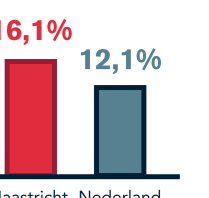
Meerpersoonshuizen 743 / 708
Eenpersoonshuizen 708 / 642

SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE

Werkloosheid
Maastricht / 100.000+ gemeenten

Huishoudens in armoede

ECONOMIE

Banen per 1.000 inwoners (tussen 15 en 65 jaar)

Maastricht: 100.000+ gemeenten:
2015 839 809
2016 846 825

Aantal bedrijven

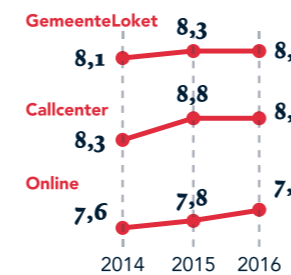
2015 9.986
2016 10.241

Woensdagmarkt
Beste middelgrote markt van Nederland 2017

BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Rapportcijfers

In 2016:

Totaal inwoners: 122.533

Geboren 897

Overleden 1.229

Vertrokken 10.457

Gevestigd 11.024

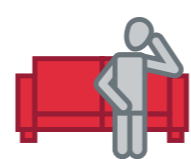
Per 2017:

Totaal inwoners: 122.753

(+0,18%)

SPORT

Percentage niet-sporters

Maastricht: 53,3%
Nederland: 49,9%

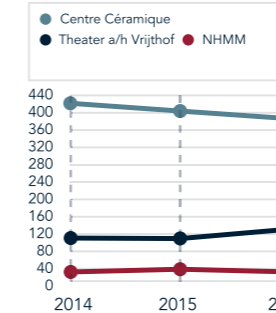
KUNST & CULTUUR

1 van de 9 culturele brandpunten NL

Bezoekersaantallen (x1.000)

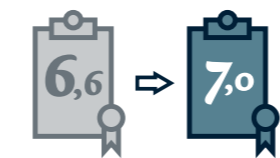

Bezoekersaantallen (x1.000)

IN DE BUURT

Veiligheid in de buurt

Rapportcijfer

Meldingen drugsoverlast

2015: 1.237
2016: 1.006

Woninginbraken

2015: 875
2016: 514

Leefbaarheid in de buurt

Rapportcijfer

54,1% voelt zich thuis in de buurt

Woontevredenheid

Rapportcijfer

WOZ-waarde

€180.000 1 januari 2017

VERKEER EN MOBILITEIT

Geregistreerde ongevallen per 1000 inwoners

Maastricht: 4,4
Nederland: 5,6

Aantal Maaskruisende fietsbewegingen

15.000 → 25.000
2006 2013

OPENBARE RUIMTE

Schoonhouden openbare ruimte in eigen buurt

Rapportcijfer 2016

STADS-ONTWIKKELING
MEERJARIGE INVESTERINGEN STEDELIJKE PROJECTEN
€2 MILJARD

NATUUR, MILIEU EN AFVAL

Score voor duurzaamheid Maastricht / Nederland

mate waarin gemeente duurzaam is score 0 tot 100 volgens Telos

Restafval Maastricht / gemeenten met 30%-49% hoogbouw

2015: 118kg 211kg
2016: 110kg 187kg
Aantal kg per jaar per inwoner

Recycling Maastricht / gemeenten met 30%-49% hoogbouw

2015: 72% 56%
2016: 74% 60%

WONEN

WOZ-waarde

€180.000 1 januari 2017

Als opgroeien niet vanzelf gaat

Wij bieden hulp bij ernstige **opvoedings- en opgroei problemen** aan kinderen en jongeren van 0 – 23 jaar en hun ouders/verzorgers.

www.xonar.nl

morgen mag ik
naar huis

iedereen verdient een morgen

Petra weet nu beter wat ze zelf kan!

Petra is een jonge, zelfstandige vrouw met een baan en een eigen woning. Dat is wel eens anders geweest. Vooral in de onzekere periode nadat haar zorgopleiding niet liep zoals Petra had gehoopt. Door haar licht verstandelijke beperking leert ze veel beter in de praktijk dan op school. Sinds Radar haar hielp een baan te vinden bij een makelaarskantoor, ontwikkelt Petra zich steeds verder. Ze krijgt daarbij ondersteuning van een jobcoach die Petra stimuleert en tegelijkertijd in de gaten houdt dat haar collega's niet te snel, te hoge verwachtingen krijgen. Petra is hierdoor veel zelfverzekerder geworden en dat werkt door in haar persoonlijke leven.

Radar ondersteunt kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen met een (verstandelijke) beperking in de regio Zuid-Limburg. We helpen cliënten invulling te geven aan hun leven. Dat doen we dichtbij huis, samen met de cliënt, zijn persoonlijk netwerk en partners in de buurt. Zodat ze kunnen leven zoals zij dat willen.

Benieuwd wat wij voor u kunnen betekenen?

Neem contact op met het Cliëntloket: Tel. 088 - 350 5002 of mail naar clientloket@radar.org
www.radar.org

 Volg ons ook op Facebook StichtingRadar

trajekt

**doe mee
versterk je buurt
ontwikkel jezelf**

Trajekt ondersteunt
burgers, buurten,
kinderen & jongeren

iedereen doet ertoe

www.trajekt.nl

Collage content includes: 'Middengroep La Signora Wittouwenveld Girls Only!', 'Vrije Instel in Wittouwenveld We gaan weer starten!', 'Hervat of the Cruyff Courts Zaterdag 30 september', 'Trajekt Nieuws Actueel en interessant nieuws voor jou', 'De ontmoetings-plek voor alle jeugd van Noord-West!', 'Jongeren terug in beeld', 'Hockeeworrel - Speel en spel voor alle kinderen van groep 6 t/m 8 uit de Heeg', 'Dansen in De Heeg Kinderen uit groep 3 t/m 5 en groep 6 t/m 8', 'Je weekend begint met de Happy Kids', 'Jongeren', 'de Boeckman'.

Bekijk
de film van
Petra op
www.radar.org

radar

Zó wil ik leven.

'Zorgen over groeiende tweedeling'

Hij was de debutant in het in 2014 aangetreden college van burgemeester en wethouders. Jack Gerats. En niet alleen hij was nieuw, ook zijn partij, de SP, nam voor het eerst zitting in het stadsbestuur. Terugblik op vier naar tevredenheid verlopen jaren. "We hebben het sociaal beleid goed en herkenbaar neergezet."

Loen Schroeders voorzitter Stichting Boerderij Daalhoeve, over de zorgboerderij:

"Onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van wethouder Gerats heeft Boerderij Daalhoeve kansen gekregen. De boerderij is in deze periode doorgegroeid van kinderboerderij naar zorgboerderij. Een boerderij met een diversiteit aan werkplekken waar nu zo'n kleine honderd vrijwillige medewerkers aan de slag zijn. Op de boerderij krijgen die medewerkers kansen om hun kwaliteiten en vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen."

Herkenbaar

Gerats kijkt tevreden terug op zijn regeerperiode in het Stadhuis. De SP debuteerde, en Gerats debuteerde mee. Voor beide was het even zoeken naar de juiste rol in college en coalitie, maar dat duurde niet lang, vindt de wethouder. "De achterban van de SP kan tevreden zijn over onze collegedeelname. Zeker het sociaal domein hebben we goed en herkenbaar neergezet. We hebben aardig wat SP-punten kunnen verwezenlijken, zoals het Sociaal Investeringsfonds voor sociale projecten dat inmiddels 5,6 miljoen euro telt, het opzetten van zorgkroegen en mijn wmo-spreekuur dat zorgt voor aanwezigheid in de stad." Gerats nam verder onder andere de structuur van buurtplatforms en de vrijwilligerssubsidies op de schop. Daar was lef voor nodig, en de opgave was allesbehalve gemakkelijk. "Het waren bijna heilige huisjes", zegt Gerats.

"Maar het moest wel anders. Natuurlijk was er weerstand, maar ik denk dat het er nu wel beter op is geworden. En daar ging het om." Binnen het sociaal domein luidde het credo 'niemand door het ijs'. Dat lukte over de grote linie, al kreeg Gerats zo nu en dan een pijnlijke individuele casus op zijn bureau. "Het was natuurlijk ook een utopisch doel en we hebben in elk geval alles ingezet om dat te bereiken."

Kwaliteit

Uiteraard is er ook kritiek, dingen die beter kunnen. "Door de decentralisaties kregen we vanuit de rijksoverheid te maken met onduidelijkheid en zelfs chaos in de regelgeving. We kampen ook nog met financiële tekorten in het sociale domein. We krijgen het onder controle, maar het gaat met horten en stoten." Ook maakt de SP'er zich zorgen over de groeiende tweedeling in de samenleving. "De middengroep komt steeds vaker in de problemen. Niet iedereen profiteert van de economische groei die nu is ingezet. En als je dan tegenslag krijgt, een ontslag of een scheiding bijvoorbeeld, zit je zo in de schulden. Daar is nog een wereld te winnen." Wat Gerats betreft absoluut een opdracht voor de nieuw te vormen coalitie. Net als het hoog houden van de kwaliteit in de stad. "En dan heb ik het niet alleen over stenen. De economische kwaliteit is belangrijk, maar de sociale kwaliteit net zo. Die balans is de afgelopen vier jaar gelukkig wel verbeterd, ook omdat we de coalitie 'links' hebben kunnen houden." Na de verkiezingen wil Gerats terugkeren als gemeenteraadslid om "de solide en sociale koers te bewaken. Niets mooiers dan je inzetten voor de inwoners van Maastricht."

Kees Eken

voorzitter Adviesraad Sociaal Domein
Maastricht, over de nieuwe WMO:

"De Wmo-raad (per 1 januari 2016 opgegaan in de Adviesraad Sociaal Domein) heeft de wethouder geadviseerd over de nieuwe Wmo. Bijvoorbeeld om de eigen bijdrage met een 33% te verlagen. Dit als compensatie voor het afschaffen van de tegemoetkoming voor meerkosten door chronische ziekte door de rijksoverheid. De wethouder heeft zich daar sterk voor gemaakt en de verlaagde eigen bijdrage gerealiseerd. Ik schat dat de wethouder zo'n 95% van onze adviezen heeft overgenomen. Dat wil niet zeggen dat alles nu perfect gaat, maar we houden de vinger aan de pols en blijven in dialoog met de wethouder hierover. Het is bijvoorbeeld van belang om meer samenhang te krijgen in de uitvoering van de verschillende wetten en regelingen. Dat is voor alle betrokkenen een hele klus. Maar Rome en Parijs zijn ook niet op één dag gebouwd."

De functie van Jack Gerats mag dan wel 'wethouder' zijn, het wil niet zeggen dat hij de grenzen van die wet niet opzoekt. Sterker nog: Gerats drukte af en toe een stempel van burgerlijke ongehoorzaamheid op het stadsbestuur. En dat pakte niet verkeerd uit. Het besluit om het uitbetalen van het Persoonsgebonden Budget (PGB) vanwege interne perikelen niet over te dragen aan de Sociale Verzekeringsbank, oogstte zelfs landelijk applaus. Ook met experimenten op het gebied van blurring (horeca-experimenten in winkels) en met een stevig statement richting de Rijksoverheid wat betreft de tekorten op de decentralisaties zocht Gerats de randen op. "Omdat ik vind dat dat tot mijn taken behoort. Opkomen voor de mensen, zelfs als dat op gespannen voet staat met wet- en regelgeving."

Peter van Minderhout

penningmeester Stichting Buurtplatform
Campagne en lid werkgroep buurtkaders en
vrijwilligerssubsidies, over de transitie van
buurtplatforms naar buurtnetwerken:

"De gemeente wilde af van buurtplatforms als formeel overlegplatform tussen haar en de buurten; een bittere pil voor de platforms en dat lieten ze weten en horen. De wethouder pikte de juiste mensen (het gemeentelijk team was top), gaf die mandaat, faciliteerde het proces ruimhartig en met veel geduld; helder over zijn visie dat mondig burgers veel aankunnen en buurtnetwerken daarin kunnen faciliteren."

Buurtbewoners in ontmoetingsplek de Wiemerink in Caberg.

Voor een leven in balans

Pluk de dag. Het klinkt zo simpel. Maar dat is het niet. Psychiatrische of psychosociale problemen kunnen het moeilijk maken om van het leven te genieten. De LEVANTOgroep leert je hoe je weer kunt leven van top tot teen. Hoe je het vertrouwen in jezelf terugvindt. Hoe je ontdekt hoe krachtig en sterk je eigenlijk bent. En hoe je vol zelfrespect deel kunt uitmaken van de maatschappij. Samen met jou maken wij ons sterk voor een leven in balans.

De LEVANTOgroep ondersteunt ruim 1.800 cliënten van RIMO Parkstad, RIBW Heuvelland en Maasvallei, Opvangcentrum Impuls, Horizon en Blijf van mijn Lijf Parkstad.

Levanto
GROEP

Wil je weten wat we voor
jou kunnen betekenen?
Neem gerust contact
met ons op.

LEVANTOgroep
T 088-7077600
E info@levantogroep.nl
www.levantogroep.nl

Van huis uit klaarstaan voor mensen die een thuis zoeken

This is een huis van Servatius

Servatius Wonen & Vastgoed
Wim Duisenbergplantsoen 41 / Maastricht
T (043) 3284300 / servatius@servatius.nl

www.servatius.nl

servatius.
thuis.

CNME. Leve de natuur!

Het groen is van grote waarde voor de stad Maastricht. Alleen al voor de biodiversiteit aan planten en dieren die er leven. Inwoners, bedrijven en overheden waarderen ook een natuurlijke leefomgeving. CNME is een stichting die mensen en natuur verbindt. Zo creëren we draagvlak voor duurzaam handelen. We zijn deskundig in educatie, ecologisch beheer, participatie, voorlichting en advies.

CNME ondersteunt de gemeente Maastricht dan ook in het gezonder, groener en leefbaarder maken van de stad. Zo leiden we energiecoaches op die mensen helpen energie te besparen. We maken inwoners bewust van de luchtkwaliteit en wat ze zelf kunnen doen om die te verbeteren. En we beheren ruim 100 hectare stadsnatuur. Onze expertises zijn educatie, ecologisch beheer, advies, participatie en voorlichting.

Duurzaamheid is een groot thema. CNME maakt dit behapbaar en brengt het dichtbij. Dichtbij de maatschappij, dichtbij jouw leven. Met educatie op school en participatie in de buurt. Hoe meer je weet over je eigen leefomgeving, hoe meer je erom gaat geven. Echt duurzame initiatieven ontstaan namelijk vanuit de mensen zelf. Die worden niet opgelegd. En dat geldt ook voor bedrijven. Wij helpen bedrijven in de transitie naar duurzaamheid en verbinden hen met inwoners en groen.

CNME is dan ook een bijenkorf van zoemende initiatieven. Als centrum leggen we verbanden tussen mensen, tussen instanties en tussen initiatieven. Heb je duurzame of groene ideeën voor je school, werkplek of buurt? Wij helpen je graag met deskundigheid en leggen contact met de juiste mensen. We zijn bereikbaar op 043-3219941 en op info@cnme.nl

Doe mee

Kom eens naar een open dag, excursie of wandeling om inspiratie op te doen. CNME biedt diverse cursussen en opleidingen. Wil je ook een bijdrage leveren aan een duurzame, groene en gezonde leefomgeving? Bij CNME kan dit op veel manieren. Help bijvoorbeeld een handje bij het beheren van natuurgebieden en boomgaarden. Of doe mee met het opruimen van zwerfafval in de stad en langs de Maas. Alle activiteiten en mogelijkheden staan op facebook en op de website: <http://www.cnme.nl>

Wil je wat langer aan de slag dan één dag? Of je nu goed kunt koken, klussen, les geven, archiveren of tuinieren, er is altijd plaats voor vrijwilligers. Bijvoorbeeld in de Natuurtuinen Jekerdal of bij de uitleen van lesmateriaal. Maar net zo goed op een kinderboerderij of in jouw buurt.

Bij CNME zetten medewerkers en vrijwilligers zich samen in voor een duurzame maatschappij. Want we geloven in de veerkracht van de natuur en in het oplossend vermogen van mensen. Duurzaamheid is een manier van leven. Een oprechte en bovenal bewuste betrokkenheid bij mens, natuur en milieu.

cnme
Maastricht en regio

‘Maastricht klimaatneutraal: veel gebeurd, maar nog lang niet genoeg’

Hoe het hem bevalt? Gert-Jan Krabbendam voelt zich als een vis in het water in zijn nieuwe rol als wethouder van Maastricht. Deze functie bevalt me meer dan uitstekend. De hele dag ben ik met veel plezier bezig met alle dossiers die in mijn portefeuille spelen. Het Stadhuis is snel een tweede thuis voor me geworden”.

Er was dan ook geen enkele twijfel toen GroenLinks Krabbendam polste als opvolger van Gerdo van Grootheest. “In deze functie kun je nog directer iets voor mensen betekenen dan in de gemeenteraad of in Provinciale Staten.” Krabbendam diende beide bestuursorganen en zet zich nu met veel energie in voor de stad als wethouder. Terugkijken op de afgelopen periode is nog lastig voor de in Didam getogen Krabbendam. “Ik zie natuurlijk wel dat er veel in gang is gezet. Op het gebied van duurzaamheid bijvoorbeeld, met de Maastrichtse energieakkoorden. Maar ook binnen huisvesting, met The Student Hotel en de studentenwoningen in Carré, twee ontwikkelingen die zorgen voor ontspanning op de woningmarkt. De ontwikkeling van het nieuwe Sphinxkwartier, De Groene Loper en Tapijn; projecten die de stad groener en nog mooier en spannender maken. Aan de andere kant is er ook nog genoeg te doen.”

**Lara Klaassen
directeur CNME, over natuur, milieu en
luchtkwaliteit:**

“Er is er veel gerealiseerd in de afgelopen coalitieperiode. Inwoners kunnen openbaar groen beheren; het platform luchtkwaliteit en de verbinding van de Fronten waarmee het leefgebied van de muurhagedis wordt behouden en cultureel erfgoed wordt hersteld. Een kroon op het werk van wethouders Gerdo van Grootheest en Gert-Jan Krabbendam. Op het gebied van duurzaamheid komt nu, naar het einde van de coalitieperiode, pas eindelijk goed de vaart erin. In het begin schoot innovatie soms door. De stad leek één groot lab. Gelukkig kwam de ‘echte’ verbinding naar de identiteit en inwoners toch tot stand, al dan niet na confrontaties.”

Uitdagingen

Krabbendam weet dat de lat hoog ligt. Loopt hij niet voor weg, zegt hij meteen. Ook deze periode niet, ook al telt die nog slechts een paar maanden. “Ik ben te ambitieus om alleen maar op de winkel te passen. We zetten nieuwe

stappen met Tapijn, wonen in relatie tot studenten-huisvesting blijft een opgave en we gaan volop verder met de ontwikkelingen in Belvédère en rond de Noorderbrug.” Op het gebied van wonen werken we er hard aan om ervoor te zorgen dat iedereen in Maastricht een comfortabel dak boven het hoofd heeft. Dat wordt nog niet door iedereen zo gevoeld. Dat moeten we als gemeente niet wegwuiven, maar serieus nemen en daarom blijven werken aan oplossingen.” Klimaatneutraal in 2030 noemt Krabbendam een van zijn grootste uitdagingen: #missionzeromaastricht. “Daar moeten we hard mee aan de slag. Met de door de raad beschikbaar gestelde 8 ton hebben we het uiterste gedaan, maar het is bij lange na niet genoeg om onze doelstelling te halen. Maar ook met de parken in Maastricht, de klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor bijvoorbeeld het water in onze stad.

Accenten

Krabbendam voelt zich al helemaal thuis in zijn wethouderskamer. Hij is uitstekend opgevangen, zegt hij. “Zowel door het college als door de ambtenaren op wie deze stad met recht trots mag zijn. Mijn eerste weken heb ik een uitgebreide introductie gehad waardoor ik me dossiers snel eigen heb kunnen maken.” Nu is het tijd voor een volgende stap. De eigen accenten aanbrengen in dossiers en voorstellen. “Er

**Paul Rutten en Math Korpershoek
namens Klaor Loch:**

“Nog steeds hanteert de gemeente Maastricht de Europese normen luchtkwaliteit als uitgangspunt. Alleen uitgaan van de EU-normen zegt niet veel over hoe gezond de lucht is die we dagelijks inademen. Pas dan zal de luchtkwaliteit in Maastricht gezond worden wanneer een meerderheid van de gemeenteraad vindt dat niet de EU-normen, maar de Wereldgezondheidsadviesnormen maatstaf moeten zijn.”

**Frits Palmboom
stedenbouwkundige bij Palmhout Urban
Landscapes en vanaf het begin betrokken
bij de Belvédèreplannen:**

“Stedelijke ontwikkeling is een kwestie van vooruitzien, geduld en vasthoudendheid. De afgelopen jaren leidde de langdurige planvorming voor Belvédère tot een spectaculaire sprong voorwaarts. De Boschstraat en het Bassin beginnen nu echt bij de binnenstad te horen. De vernieuwde Eiffel staat er blinkend bij en komt weer tot leven. De Noorderbrug is verlegd, de nieuwe wegenstructuur biedt een mooie blik op de stad en creëert nieuwe kansen voor de (her)ontwikkeling van gebouwen en terreinen. Het Frontenpark begint vorm te krijgen, er komen nieuwe brokken geschiedenis tevoorschijn. De komende periode moet de woningbouw op het Sphinx-terrein in goede banen worden geleid. Maastricht kan weer jaren vooruit.”

is gewoon ontzettend veel werk te doen. De genoemde dossiers, maar neem bijvoorbeeld ook de nieuwe omgevingswet die eraan komt. Die gaan wij niet alleen vormgeven, inwoners moeten vooral zelf meepraten. Bij iedere stap willen we lessen trekken hoe we bewoners nog beter in positie kunnen brengen om zeggenschap te krijgen over hun eigen leefomgeving. Dat wordt een spannend proces.” Hoewel niet geboren in Maastricht, is Krabbendam wel verliefd geworden op de stad die hij nu bestuurt. “Een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van deze geweldige stad is fantastisch. We gaan er samen voor zorgen dat Maastricht nog leefbaarder en nog mooier wordt. Dat mag je wel de grote ambitie van mijn wethouderschap noemen: ik wil Maastricht beter achterlaten dan hoe ik de stad ‘gekregen’ heb.”

ONDERGRONDSE FIETSENSTALLING MAASTRICHT

Timmermans Infratechniek en Mobilis realiseren de ondergrondse fietsenstalling bij het station in Maastricht. De bouw wordt uitgevoerd in opdracht van de samenwerkende partijen gemeente Maastricht, Maastricht Bereikbaar, Provincie Limburg, ProRail en NS.

Timmermans is actief in de grond-, weg- en waterbouwsector en als zelfstandige onderneming gespecialiseerd in het aannemen en uitvoeren van (vaak complexe) infrastructurele projecten voor de overheid, industriële en petrochemische ondernemingen, bouwbedrijven en waterschappen in Nederland, Duitsland en België.

Mobilis biedt integrale en duurzame infrastructurele oplossingen voor verkeer, industrie en water. Of dat nu wegen, bruggen, tunnels, viaducten, ecoducten, stations of energiecentrales zijn.

Mobilis en Timmermans Infratechniek zijn onderdeel van TBI, een groep van ondernemingen die onze leefomgeving op een duurzame manier vernieuwt, inricht en onderhoudt. De groep kenmerkt zich als een wendbare netwerk organisatie. De TBI ondernemingen beschikken over hoogwaardige, specialistische expertise op het gebied van Techniek, Bouw en Infra.

www.timmermans-infra.nl
www.mobilis.nl

MOOI AMBYER VELD

OKTOBER
IN VERKOOP

10 vrijstaande woningen in Amby, Maastricht Ambyerveld.nl

- ◆ 6 woningtypes
- ◆ Kaveloppervlakte van 711 tot 1.089 m²
- ◆ Woonoppervlakte van 152 tot 212 m²
- ◆ Inhoud van 654 tot 890 m³
- ◆ Inclusief luxe keuken met kookeiland
- ◆ Inclusief 2 luxe badkamers
- ◆ **Kijk voor meer informatie en de verkoopprijzen op ambyerveld.nl**

EEN ONTWIKKELING VAN

 bpd creating living environments

John Aarts, wethouder Economie, Mobiliteit en Financiën

‘We zitten in de Gouden Eeuw’

Hij is de meest ervaren bestuurder van het college. John Aarts. Al sinds 1998 actief in het Stadhuis. En nog steeds even gedreven. Aarts wil graag nog een periode door als wethouder, want hij ziet nog genoeg werk. Maar hij wil ook stil staan bij de successen. “Het is in deze stad nog nooit zo goed gegaan.”

De Gouden Eeuw van Maastricht. Wethouder John Aarts repte er al vaker van. En hij staat achter elke letter, wil hij nog maar eens benadrukken. “Kijk eens om je heen in de stad. Maastricht groeit en bloeit. Nieuwe projecten, volop toerisme, mooie evenementen en een historisch laag werkloosheidspercentage. Het ging nog nooit zo goed met de stad. En waar in de gouden zeventiende eeuw slechts de happy few profiteerden, wordt er nu in alle lagen van de bevolking geprofiteerd van de positieve ontwikkelingen in onze stad.” Aarts is trots. Ook omdat de stad al acht jaar geen gemeentelijke belastingen verhoogde en de parkeertarieven op straat bevroor. “We hebben geïnvesteerd zonder onze inwoners financieel extra te belasten. En telkens een sluitende begroting gepresenteerd. Als je nu over de situatie in andere steden hoort, hoef ik niet te zeggen dat dat een prestatie is. Zeker aangezien we niet bezuinigd hebben op armoede, economie en veiligheid.”

Aarts haalt ook het MECC nog even aan. “We zijn weer eigenaar van de gebouwen en hebben de exploitatie in handen. Niemand geloofde dat we dat zouden kunnen zonder enorme verliezen.

Rob van de Wiel
directeur MECC Maastricht,
over vertrouwen:

“Door de positieve ontwikkeling van MECC Maastricht van de afgelopen jaren is er weer vertrouwen. Vertrouwen vanuit de markt, MECC Maastricht telt internationaal weer mee. Het vertrouwen vanuit de politiek heeft ervoor gezorgd dat er geïnvesteerd kan worden, in het gebouw en de omgeving van MECC Maastricht. De noodzakelijke investering is een upgrade van het huidige MECC maar ook een uitbreiding om zo concurrentie te kunnen bieden aan steden als Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Maastricht is de mooiste stad en daar hoort ook een mooi MECC bij!”

Maar sinds de overname zijn er elk jaar alleen maar positieve cijfers behaald.”

Draagvlak

Aarts is, na een korte periode in de oppositie, alweer aan zijn zevende achtereenvolgende jaar als wethouder bezig. “De eerste vier jaar was het vooral een enorme strijd om de financiën op orde te krijgen”, zegt hij als hoeder van de

Maastrichtse schatkist. “Nu zie je dat veel projecten beginnen te draaien of tot een goed einde komen.” Aarts noemt onder andere de ondertunneling van de A2, de Noorderbrug en de activiteiten van Maastricht Bereikbaar om de verkeersdruk op de stad te doen afnemen. Ook de tram kan daaraan bijdragen volgens Aarts. “Ik heb het dossier geërfd en ja er zijn nog heel wat beren op de weg. Maar als je terug gaat naar de basis, is de tram gewoon goed voor Maastricht. Openbaar vervoer, goed en snel bereikbaar. Dat willen we toch allemaal?” De vraag stellen is ’m beantwoorden, weet ook Aarts. Het weggefallen draagvlak voor de tramplannen steekt. “Als je vraagt wat beter had gekund of wat beter moet, is het dat wat mij betreft. We moeten ervoor zorgen dat de tram weer gedragen gaat worden door raad en bevolking.”

Hoop, geloof en liefde

Aarts kijkt tevreden terug op zijn afgelopen vier jaar. Niet dat het gemakkelijk ging, haast de VVD’er zich te zeggen. “Het is keihard werken, elke dag weer. Maar je ziet wel in de stad dat het zich uitbetaalt. De decentralisaties vanuit het Rijk zijn op sociaal vlak goed opgevangen, al blijven er financieel zorgen. Niettemin zijn we blijven investeren in de stad en haar toekomst.” En dat met een coalitie die nog nooit zo breed was, van VVD tot SP vertegenwoordigd. “Het gaat er dan nog meer om dat je elkaar iets gunt. Dat hebben we gedaan. En de inwoner kan er daarnaast zeker van zijn dat alles is afgewogen voordat een besluit wordt genomen. Van de linkse tot de rechtse kant en alles daartussen.” Aarts kijkt rond in zijn werkkamer. Zijn vernieuwde werkkamer, want ook het Stadhuis onderging recent nog een renovatie. “Ons Stadhuis, het Stadhuis van de inwoners, staat er weer goed op.” Aarts is tevreden zoals gezegd, maar beseft ook dat er genoeg werk ligt. Achteroverleunen zit sowieso al niet in zijn DNA. ‘Hoop, geloof, liefde’, is zijn credo. “Eerst hoop je iets, daarna ga je erin geloven en met liefde zorg je dat het voor elkaar komt. Zo hoop ik nog vier jaar mede sturing te mogen geven aan Maastricht.”

Paul ten Haaf
centrummanager, over projecten:

“De afgelopen jaren zijn majeure projecten in ontwikkeling en uitvoering genomen, zoals A2-ondertunneling, Noorderbrug, Sphinx/Belvédèregebied, Tapijnkazerne, Stationsgebied en MECC. Maar ook relatief kleinschalige projecten als herontwikkeling Cörversplein of brommeren scootervrij maken van Sint Servaasbrug zijn gerealiseerd. Samen werken we aan onze stad Maastricht, waarbij we ons realiseren dat deze nooit af is.”

Voorlopige toekomstimpresie Brightlans Meeting Point.

cepezed

Samen op eigen kracht

Koraal heeft een unieke aanpak. Mensen met een verstandelijke, lichamelijke of psychosociale beperking vinden bij Koraal alle zorg en ondersteuning die zij nodig hebben. Wonen, leren en werken bieden we integraal aan op al onze locaties, in Brabant en Limburg.

Met 'Samen op eigen kracht' zijn we op weg om onze cliënten sterker te maken. Zodat ze zich beter zelf kunnen redden en zich zekerder voelen. Niet ieder voor zich. Maar samen. Samen zorgt voor meer kracht en meer plezier.

Koraal beter leren kennen? Kom eens langs en bekijk het complete zorg- en ondersteuningsaanbod online.

koraalgroep.nl

Griezelen, grommen en genieten!

Centre Céramique, Kumulus en het Natuurhistorisch Museum Maastricht verleggen hun eigen grenzen en smeden samen nieuwe plannen. Het eerste resultaat is een gezamenlijke programmering voor komend seizoen. Een mooie start hiervan was te zien tijdens het Parcours. Deze aanpak wordt doorgezet tijdens de Kinderboekenweek.

Griezelen tijdens de Kinderboekenweek / 4 t/m 15 oktober

Centre Céramique heeft een spannend programma samengesteld van workshops, voorstellingen, rondleidingen, expeditie en film. De meeste activiteiten vinden plaats in Centre Céramique, maar ook de Grotten Noord (Maastricht Underground), Lumière Cinema en het Natuurhistorisch Museum Maastricht vormen het decor voor griezelige avonturen. En Kumulus verzorgt de meest gruwelijke workshops!

Nieuwe spirit bij Kumulus

Kumulus brengt met nieuw aanbod nog meer energie binnen haar muren en dat voor een aantrekkelijke prijs. Wat denk je van een workshop Vloggen of Grafitti? Ook zijn er workshops Stagefighting of een schilderij om op te eten. Altijd al Saxofoon willen leren spelen, maar nooit tijd. Grijp dan nu je kans met de stoomcursus!

Nog meer zien en beleven...

Verder is er in Centre Céramique de mooie archeologische tentoonstelling Top or Topic, te zien t/m 15 oktober. En wordt in de expo Verloren Jeugd het verhaal verteld over kinderarbeid in de 19e eeuw. In het Natuurhistorisch Museum kun je in de tentoonstelling Mama, op ontdekkingsreis in de wereld van moederschap en broedzorg in de natuur. Deze is nog te zien t/m 17 november.

Stad van schone lucht

een frisse kijk op morgen door Govert Derix

Een vriendin van me heeft lichte astma. Als ze 's ochtends vanuit Oud-Caberg bergafwaarts naar haar werk in het centrum fietst, voelt ze de luchtkwaliteit afnemen. Toen ze me dat onlangs vertelde wist ik weer hoe ik een jaar of vijftien terug een avond over de Maastrichtse luchtkwaliteit mocht modereren. Toen ik daar opmerkte dat mijn favoriete hardlooptroute langs de begraafplaats op de Tongerseweg richting centrum loopt, begon een lid van actiegroep Klaor Loch te lachen. Wist ik dan niet dat die weg een route is voor vervuילend vrachtverkeer? Sinds die dag steek ik, komend vanaf het Albertkanaal, door naar Daalhof en Mariaberg. Of het veel uitmaakt?

Feit is dat de stedelijke luchtkwaliteit te wensen overlaat. Daarom moet een positief toekomstbeeld van onze stad draaien om lucht. De stad waar nog altijd een hoopvolle wind waait richting een verenigd Europa, mag lucht omarmen als datgene waarmee in het leven alles begint. Om te beginnen kunnen we 'Alle Menschen werden Brüder' alleen maar zingen dankzij onze adem. Lang voordat het Verdrag van Maastricht werd getekend waren mensen al verbonden door een ongeschreven Verdrag van Lucht. Niet als luchtkasteel. Maar als datgene wat alle kastelen mogelijk maakt. Zonder lucht geen Sint-Servaas en geen Health-Campus, geen Fort Sint-Pieter en Kachelpiepers, geen leefomgeving en *genne vaan us*.

Stadsnatuur

Het is altijd weer adembenevend om te zien hoe groen onze stad is. Maar al die prachtige bomen, het voldoen aan wettelijke normen en de aanleg van de tunnel zijn niet genoeg om de lucht zuiver te krijgen. Menigeen die terugkeert van een vakantie aan zee stelt zelfs dat Maastricht stinkt. Een reden temeer om ons stinkende best te doen voor een toekomst die niet luchtig doet over frisse lucht. Wat mij betreft leren kinderen in zo'n toekomst dat schone lucht en goede ademhaling de basis zijn van gezondheid, welzijn en geluk. Campagnes voor drinkwater en gezonde voeding zijn straks aangevuld met een programma dat burgers doordringt van het belang van schone lucht. Meetborden op straat informeren over de luchtsituatie. Ambities van klimaatneutraliteit, een autovrije binnenstad en een bloeiende stadslandbouw met vrij baan voor stedelijke wildernis zijn geen gebakken lucht, maar de nieuwe vanzelfsprekendheid. Het politieke jaar begint met de film *La Belle Verte* en een burger-top over wat er nog meer kan gebeuren om van Maastricht 'de mooie groenheid' aan de Maas te maken. De stad kijkt terug

op een eigen 'Energiewende', de welstandsc commissie juicht zonnepanelen en verticale tuinen toe. Hooikoorts verdwijnt. Tihange is een favoriete locatie voor paintballers en escaperooms. Bij het begin van de seizoenen dooft Maastricht een nachklang alle lichten, zodat we weer kunnen ervaren hoe de sterstad is verbonden met de sterrenhemel.

Langste adem

Voortaan komen toeristen via de ultrazuinige internationale vervoersverbindingen ook hiernaartoe vanwege het verfrissende stedelijke inhaleren. Als eerste in Europa durft de stad het aan om fijnstof en uitlaatgassen te veroordelen als misdaden tegen de leefbaarheid. Over de in groenstroken omgevormde singels struinend, ervaar je dat vegetatie zich hier helemaal thuisvoelt. Maastricht als een levendige stad die de achterhaalde tegenstelling tussen cultuur en natuur heeft overwonnen en volwassen is geworden als een zelfbewuste natuurgebeurtenis waar mensen, dieren en planten

zich verbonden weten als leden van één ademend organisme. Tegen die tijd heeft ook de geest van het Sphinxpark, de Tapijntuin en de Groene Loper overal wortel geschoten. Van Belvédère werd gezegd dat het iets toevoegde dat de stad nog niet had. Het échte sluitstuk van een toekomstbestendig Maastricht is het respecteren en vieren van de atmosfeer zonder welke wij als luchtwezens niet kunnen overleven. Maastricht als een stad waarin het in alle opzichten fijn ademen is en die uit volle borst ademt in mij. Een plek waar de zang van de aarde luistert naar zichzelf. Dat is straks geen luchtfietserij, maar een bewijs dat we over de wijsheid en moed beschikten om over te steken naar waarachtige duurzaamheid. Traiectum ad Mosam wordt Respirare ad Mosam. Verdient dat niet onze langste adem?

Govert Derix is filosoof en schrijver van de roman Mensheid is een brief aan jou.

IEDEREEN KAN SPORTEN & BEWEGEN MET MAASTRICHT SPORT

De ruim 90 professionals van Maastricht Sport verzorgen dagelijks door de hele stad leuke en uitdagende sportactiviteiten voor iedereen; jong en oud, sportief of niet en met of zonder beperking.

Ed (Maastricht):
'Voor mij is golfen grensverleggend.'

Frans Boers (Maastricht):
'Via AZM Herstelzorg ben ik na mijn herstel van darmkanker terecht gekomen bij 'Beweeg Bewust' van Maastricht Sport. Wekelijks werk ik nu aan mijn conditie en spieropbouw.'

Elise (8 Jaar):

'Ik dans heel graag bij "De grote Dansbende" omdat ik samen met mijn vrienden leer hoe ik moet dansen op de muziek die wij leuk vinden.'

Emmeke en Maxime (8 jaar):

'Nu we onze zwemdiploma's hebben, is zwemmen nog leuker. We zijn laatst gaan zeemeerminzwemmen in het Geusseltbad. Dat was leuk!'

Hilly (70) uit Heugem:

'Die twee keer Bodytraining in de week die ik volg zijn voor mij een heerlijk moment voor mijzelf. De lessen hebben eraan bijgedragen dat ik na vijf jaar 23 kilo ben kwijtgeraakt en me weer fit en energiek voel.'

Thijs (21 jaar):

'Sinds het Geusseltbad de nieuwe lessen Floatfit en AquaBootcamp in haar programma heeft opgenomen, ben ik hier wekelijks te vinden. Het zijn echt uitdagende full body work-outs waar ik mijn energie kwijt kan. En extra leuk omdat ze in het water plaatsvinden.'

Paul (Maastricht):

'Nooit gedacht dat ik de golfsport zo leuk zou gaan vinden.'

Kijk voor het volledige sport- en beweegaanbod op [MaastrichtSport.nl](https://www.maastrichtsport.nl)
of vraag onze nieuwe beweeg brochure aan via info@maastrichtsport.nl